

EUSKAL-ORRIA

Lekunberri aldetik

Amezketa

Bai adizideok, naibanean poza Nai-gabea, saminasun aundi ematen da. Lafauñgo efi nagusi oortari, mutli kostorak beren jardunetan erderaz dabilera ikusitak.

Gehienak badakine euskerak, bafian eta dute itzügen. Banan bafian edo mutliko oteri ta, baileka bezela ere, miniatutu dira, bañantutu dira, bafian beren artean sahizango euskeraz izkertzen entutzet.

Pixkon bat oldoztu edo pensau ondoren, bercala etortzen zalo bat burura ikatzeak edo eskolak duan garantzia.

Ibaestzaren gai ori askotan ikutu izan da. Bafian beforen ondo oldoztu da, nodeko astekarik eta erderaz ez daiten mutliko-neeskak irakasle euskerak eta dakiararekin ikasen ipintza? Zer erakustak bear du irakasle edo maixu otek eta zer ikasi otekin dauden mutiko-neeskak?

Huskurarentzako zenbaitzarenoko midea izan dan maixu erdaldunak, ote esateko, euskerak ez dakienean inork zentzatu?

Be guk izan degula ofen efi geiena! Zergatikan degun eruz? Argatik!

Guk euskerak ikastetzen erabilizta goztena eta biziak euskalak eta euskeraz gauzatu?

Eriyia beren gogo ta iritsi aulen mende beti euki nai duen batean batzuek posez zeuden guk egun arlan olaskoak jangotegiengoztakoa, eta itsaldiak ere garbina edo mendion batean egindo gihizunekoan, baiion jauntxio oyentzatzen ondo zera beren guganeko "borondone" ona.

Jauntxokerizko ta agindu-naitko garai naspidagabak ayek Joan bal-ziran!

Enparantzaaren erdi-erdian, erifiyaren aufe-aufearen ihorene lotza ta bildur gabe argi ta garbi itzegin zuten Leunda, Tolosa, Garin, Leizaola aldunak eta Gaintzaran'dar Miren anderekoak.

"Biskaitako" era bataz-batek deitu dit Lekunberri ontan. Uste izan bear dute, ofelako gauzak esateko, nai ta nai eusko ahermalan izan bear dala. Esan bear det, abertzaleak oso begiak izan aien, beren batzokietan izena emateko nageko oraindik.

Araior bidean, Larrun'go efi batean izan nai.

Ertzalako edo Etipublikoaren ikurina ba sefi batean. Zer esanik ez dago ikastetxea dala. Bertan, mutliko musu gofi, begi dixitikofskin. Beren artean euskerak ari dira.

Irakaslea andrea da, ja euskerak ba dalki! Irakasle edo maestralak galderak erderaz egiten ditu ta mutliko-neeskak euskeraz erantzun dite.

Ni ikastetxeen euskeraz (Mufioa jau-narenean) oitura izan aien badakit beso euskitzale asko nola ibili izan diran ikastolan, bade berak baino basio gelatzen esan dide.

Zer nai deuze, bafian ni arituta geldiu nai, ikusi detanian gauz abek. Ez nubuen uste utaliko zielaka ikastetxeen euskeraz mintzo egiten, eta gutxiago oraindik Napalu aldian.

Andik urutxten nazienan "dos y dos son cuatro"... ari dira desadarka. Ni nuke nere surfan mutliko argi afe-tako bat izan eta esan xezala zer zebesti? artan. Badakit etxetza zer erantzun jakingo.

Amaitu bai, lenago esan bear det, Lekunberriko mutikoak Lafauñgo bere ondoko eritakoenak ez dutela zer ikusi berak. Oraindik, Lekunberri ez bestetako efiko mutikosak euskerak leuna dariote... Noiz arte? Geronek nai degun arterio.

AURRAK

Amezketa

Larunbatean sekulako jai polita egingo da "Eusko Eltxa", zuentzat, zaintzat behar-bakafik.

Afasaldeko seinteriora, izalditzoak, bakanitzotak eta alarriko dira.

Abestiak berria, zer esanik ez. Otarako xoko biltzarrak baina eginero-egunero Laborda ta Oi Jaunak artekarri dituela eunka ta eunka nekxa-mutli abesti aberkoak ikastetxean.

Zinante txikiek, zinante zurek ere ari, beste oileku batera abestu ta abestu aritzera.

Ta batera ere larunbatean, en aztu, sellerdietaen, Eusko Eltxa'ren bildu bear desuilea Donostiko aur gusiaz. Guzti-guziak, jaizten?

Guazen mendirik mendi

Kurtza Berri mendiko euskar posta edefean Aretxabaletako "Goi Gail" batzuko mendigolazko gazte Alberdi's Bonipagik irakurritako olerkia.

Igo desagun danok,

Danok alkartute,

Euskariko mendira

Osaunen bila,

Igo ta es gelditu

Urike lueta,

Mendiak daudelako

Su gar beroetan.

Mendielako bero

Berua da edera,

Berian igostutzen da

Eliko negara

Baita ere beretu

Biotsak daudela

Amaren maitasuna

Maitasun kutuna,

Maitasun kutuna.

Mendiko maitasunak

Die semeari:

Ixtxuri zaita, gaste,

Begiratu amari,

Atzerri umiak

Zapaldu naute ni

Lagundu nai bainazu

Bizirik ikusi.

Ama Abetxagan

Didar ait entzunda

"Nor geldituko ote da

Erian lotuta?

Eusko seme zintzoeak

Badatzeko gora,

Gudak geritatu zuna

Ementze ikustera.

Gizaldi gaudusun

Jun zana izan zan,

Euskaldun odohaskin

Mendia betet zan,

Ala ta gurtiz ere

Samin aundiak

Euskadi gelditu zan

Lege aitzinak.

Lege ojetzek ziran

Euskaldun legiak,

Gogor eskeste itzuan

Mendigoizalak.

Jainkoxaren izena

Antz biotzian,

Eta Lege Zarakin

Jarutu lanjan.

Lana gogor eteiko

Mendigoizalak

Zinto igo bear degu

Emengo mendia.

Eta ibili aldiak

Beigak ipini

Oñati zapaldiez

Naiguasak, itzuli.

Ondozpen ar artzenbau

Biotz biotzian

Euskadi oñati oz

Askitasunian.

Auxo ekai biatu

Geuge efruntza

Burdakidik izan dezan

Askitasun utza

Gora ta gora beti

Euskaldun semiaik,

Jaungoikoa, Euskadi.

Ta bere legiak!

Gora abestu daigun

Danok alkartuta

Bizi iza ndetila

Euskadi askitatua!

ALBERDI.

PARROS - MATERIALES R. JUSUE

Pasai Donibane

Ikastolak. Beste ero askoren antzeza eri cu ere amaitzen dijaztzen eta ja-

kiha dago zero ta bistaile gelago.

Nekxa mistilla taldeak ikastola bana zenaketen, eta maiatz ta aundi samarak san ikastola auei, erikoa nekxa mu-

til guztiak, eta astea amaitzen audekoak.

Au ikastariak erikoa agintariak erabili-

maren lehenengoa ganean bisita

ta, eta, hala, ikastola zintzuan

eta, eta orain egin omenik gure gauzak eman

lanean, esan ez denaren ikastolari

etxekaitzko ezez ikastegi gelditu

—

Bi itxas onti ezer. — Asto noetan

toiti dira Pasaiak, Ondaratu eginda bi

etxe ontiak arantzaak. Agre-

eta, Zapiarain analak eta laguna, di-

ra beren Jabeak. Olartzun'dak ber-

ak.

Ontzi auei izenak dira bat "Urka-

be" eta bestea "Arkale", tximini zuri

ta eta gorri-margotua eta beren esan-

gari ikura oriegi margotua eta ber-

tandiloen arantza danak Eusk

Langile Arkitasunekoak dira.

Bejondegia bidegu multiz ointan, be-

ren aurreko bideak, ondo belezko dituz

ta beren eginbeleak.

ESKONTZEKO ASMUAKIN.

Aitzako abiztua jatorra da Aitzka

tar Shanti, bere "despedida de soltero"

jalatzeko, bildu zan juan eta igandian,

bere lagunarekin "Martillu" ta "Tomas

en"ko erai erosten, bada 100'dik go-

ra ziran.

Bere bisamodu batzira iristen zayo

nian, ondo iztia ope diogu.

ERNANTIN.

Beste eriyetako zabalkundelan beze

la, Ernan'iz ere izandu dirade emengo abiztakiek.

Mendigoizalak goztiak jasotzen zituzten, eta ziran, eta maiatz oso egun one ika

ro, pena bat bakafa ekuari zuten: ez jakitua bazterkaria "aparte" zala men

digoizalentzat, bada orri jakitza ezerko oso gustora baxkalduko omen zuten be-

ren beste eriyetako anayarekin batzien, eta beren anayak zaharatu zuten.

Afatealdian ere, naiz ez denborak as-

ko lagundi, emendik oso edo jende as-

ko izantza, eta danak an aditutako ibildi edefakintz os opozturik etorriak

dira.

PASAI DEUN KEPARA

Datoren igandean marfilel jatorrak eta

arauakari trebezten eriyan eratu di-

zuten jaietako, boste erizari bezela

edo exkursio bat erizaten zuten. Batez ere ema

kumia gure gauzak jafaldu blar degun

Omen bereria. — Igarosan lehendan

Pasai Zubalen Aranburu eta Alkaintar

Gelasio jaun agurragi ari emen berezi

etan zuten bat egindiz.

Omen oti ongi irabazia zeukan jaun

onek, batez ere irakasle bezela eta

bestetik nesbatatzeko zuzendarri bezela,

eta Pasai'z gol goitza malan ipi dila-

ko, ofengatik orai pasako urak eta

eren maitale zizkiak egun ofetan ubil-

duatz nai izan diote sloten zoia or-

aindina.

Zorionak Aranburu jaunari eta ber-

din jaiz eder ura eratu zuten gaizero-

ko jaunari.

—

Elgoibarko Mirentxuri. — Lengo ba-

tean irakurri n